

Betænkning afgivet af Retsudvalget den 21. november 2024

Betænkning

over

Forslag til lov om flagning

[af justitsministeren (Peter Hummelgaard)]

1. Ændringsforslag

Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget har stillet 5 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Indstillinger

Et *flertal* i udvalget (S, V, DD, M og SP) indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*. Flertallet vil stemme imod de stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* i udvalget (SF, EL, RV, ALT og SIU) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme imod de stillede ændringsforslag.

Et *andet mindretal* i udvalget (LA) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme for de under nr. 1 og 2 stillede ændringsforslag og vil stemme imod de under nr. 3-5 stillede ændringsforslag.

Et *tredje mindretal* i udvalget (KF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de under nr. 1, 2, 4 og 5 stillede ændringsforslag. Mindretallet vil stemme imod det under nr. 3 stillede ændringsforslag.

Et *fjerde mindretal* i udvalget (DF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Et *femte mindretal* i udvalget (IA) vil stemme hverken for eller imod lovforslaget ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme imod de stillede ændringsforslag.

Javnaðarflokkurinn havde ved betækningsafgivelsen ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske bemærkninger i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

3. Politiske bemærkninger

Socialistisk Folkeparti

Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget anerkender, at flagloven liberaliseres endda en hel del med forslaget, idet det ikke tidligere har været lovligt at flage med andre flag end det danske, mens det nu tillades alle andre steder

end i toppen af en flagstang. Det er godt, ligesom SF bakker det tyske mindretals mulighed for at flage op, men SF mener, loven burde være blevet fuldt liberaliseret.

Da SF i sagen om koranaftændingsloven mente, at en afbrænding kan være en ytring og dermed hører under ytringsfriheden, kan flagning ligeledes anses for at være en ytring og bør derfor ikke være begrænset. Dette anerkender Justitsministeriet også, da det foreslåede forbud, fordi det kan udgøre et indgreb i ytringsfriheden, skal kunne begrundes i et legitimt hensyn og være nødvendigt i et demokratisk samfund, jf. EMRK artikel 10, stk. 2.

SF mener, at det danske flag er et af de smukkeste nationale symboler, og at det står meget stærkt, fordi vi bruger det i så mange sammenhænge. Vi flager glad og gerne ved mange nationale højtidere, og SF finder, at vores flag og kultur sagtens kan holde til, at der også flages med andre flag end det danske.

Danmarksdemokraterne

Danmarksdemokraternes medlemmer af udvalget støtter behovet for at indføre et flagforbud i Danmark, efter at Højesteret ved dom af 22. juni 2023 fastslog, at det daværende forbud mod at flage med andre landes nationalflag ikke havde tilstrækkelig hjemmel i dansk lov. Højesteretsdommen medførte derfor, at der ikke længere var hjemmel i lovgivning i Danmark, som forbød flagning med andre landes nationalflag, områdeflag og flag, der kan sidestilles hermed. På den baggrund fremsatte DD i sidste folketingsår beslutningsforslag nr. B 9 (folketingsåret 2023-24), der havde til formål at forbyde flagning med fremmede nationers flag i det offentlige rum i Danmark. Forslaget blev støttet af et flertal i Folketinget, idet regeringen (S, V og M), KF og DF sammen med DD stemte for forslaget. DD er derfor meget tilfreds med, at regeringen nu har fremsat et lovforslag, der indfører en lovhjemmel, som i udgangspunktet gør det forbudt at flage med andre landes nationalflag, områdeflag og flag, der kan sidestilles hermed. Lovforsla-

get indeholder en række undtagelser, som DD støtter, da disse bl.a. tager hensyn til Danmarks relationer til vores nabolande. Derudover bakker DD op om, at lovforslaget lovfæster, at Dannebrog er Danmarks Riges nationalflag og dermed nationalsymbol, hvilket cementerer Dannebrog som nationalsymbol og Dannebrogens særstatus.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Af et *mindretal* (DF), tiltrådt af et *mindretal* (LA og KF):

Til § 1

1) Paragraffen affattes således:

»§ 1. Danmarks nationalflag er Dannebrog som stutflag efter de for stutflaget fastlagte proportioner. Nationalflagets røde farve er dannebrogsrødt.

Stk. 2. Danmarks statsflag er Dannebrog som splitflag efter de for splitflaget fastlagte proportioner. Statsflaget føres af Kongehuset, Folketinget, statslige myndigheder og domstolene samt institutioner m.v., der har særlig tilladelse hertil.

Stk. 3. Statsflaget i orlogsrødt føres alene af Søværnet efter Forsvarets nærmere bestemmelser.«
[Danmarks nationalflag og statsflag m.v.]

2) Efter kapitel 1 indsættes:

»Kapitel 01

Officielle flagdage

§ 01. Justitsministeren bestemmer, hvilke dage der er officielle flagdage, herunder ekstraordinære flagdage, hvor statslige myndigheder flager med Dannebrog som splitflag, det færøske flag Merkið eller det grønlandske flag Erfalasorput.«

[Officielle flagdage]

Af et *mindretal* (DF):

Til § 2

3) *Stk. 2* affattes således:

»*Stk. 2.* Forbuddet i stk. 1 omfatter ikke det finske, det færøske, det grønlandske, det islandske, det norske og det svenske nationalflag.«

[Tyske flag og andre landes områdeflag og flag, der kan sidestilles hermed, omfattes ikke af undtagelsesmuligheden]

Af et *mindretal* (DF), tiltrådt af et *mindretal* (KF):

Til § 5

4) Som 2. pkt. indsættes:

»Politiet kan som vilkår efter 1. pkt. bestemme, at der ikke må flages med et flag omfattet af § 2, stk. 1, på danske mærkedage eller flagdage.«

[Præcisering af, at politiet kan fastsætte vilkår om, at der ikke må flages med et udenlandsk flag på danske mærkedage eller flagdage]

5) Som *stk. 2* indsættes:

»*Stk. 2.* Justitsministeren kan fastsætte regler om politiets behandling af sager efter stk. 1.«

[Mulighed for fastsættelse af regler om politiets behandling af sager om flagning med udenlandske flag]

Bemærkninger

Til nr. 1

Det følger af lovforslagets § 1, stk. 1, at Danmarks Riges nationalflag er Dannebrog. Dette indebærer bl.a. en lovfæstelse af, at Dannebrog er Danmarks Riges nationalflag. Den foreslåede bestemmelse vil omfatte Dannebrog både som stutflag og som splitflag. Det bemærkes i den forbindelse, at Dannebrog som stutflag fortsat skal anses som nationalflag, mens Dannebrog som splitflag anses som statsflaget. I denne sammenhæng vil Dannebrog både som stutflag og som splitflag dog skulle anses som Danmarks Riges nationalflag.

Det følger af lovforslagets § 1, stk. 2, at Dannebrog som splitflag føres af Kongehuset, Folketinget, domstolene og statslige myndigheder samt institutioner m.v., der har særlig tilladelse hertil. Dette indebærer en tydeliggørelse af gældende ret, hvorefter splitflaget alene føres af Kongehuset, Folketinget, statslige myndigheder, domstolene og fysiske og juridiske personer, der ved kongelig resolution er meddelt særlig tilladelse til at føre splitflag. Disse vil således fortsat kunne føre splitflag.

Det foreslås med ændringsforslaget, at § 1, stk. 1, affattes således, at Danmarks nationalflag er Dannebrog som stutflag. Nationalflagets røde farve er dannebrogsrød.

Det foreslåede vil indebære, at Dannebrog som stutflag er Danmarks nationalflag, og at nationalflagets røde farve er dannebrogsrød. Dannebrog som stutflag er et rektangulært flag, der deles af korset i fire retvinklede felter. Korsets bredde er 1/7 af flagets højde ved stangen. Felterne ved stangen er kvadrater. Længden af de ydre felter er 1 3/4 gange de indre felter.

Ved »Dannebrog som stutflag« skal i denne sammenhæng forstås det danske nationalflag, som består af et liggende hvidt kors, som når til kanten af flaget, på en dannebrogsrød (farvekode Pantone 186C) baggrund.

Det foreslås med ændringsforslaget, at § 1, stk. 2, affattes således, at Danmarks statsflag er Dannebrog som splitflag. Statsflaget føres af Kongehuset, Folketinget, statslige myndigheder og domstolene samt institutioner m.v., der har særlig tilladelse hertil. Det foreslåede vil indebære, at Danmarks statsflag er Dannebrog som splitflag. Dannebrog som splitflag er ikke et rektangulært flag. Splitflagets indre felter er som stutflagets, men den del af korset, som adskiller de ydre felter, er i længden kun 1/4 gange de indres side, og de ydre felters svarende rektangulære del fortsættes i flagets længderetning af spidse flige, der har form af retvinklede trekanter, og hvis længde ved flagets øverste og nederste kant er 1/2 gange de rektangulære deles længde.

Det foreslåede vil endvidere tydeliggøre gældende ret, hvorefter splitflaget alene føres af Kongehuset, Folketinget, statslige myndigheder, domstolene og fysiske og juridiske personer, der ved kongelig resolution er meddelt særlig tilladelse til at føre splitflag. Disse vil således fortsat kunne føre splitflag.

Det bemærkes, at der kræves særskilt tilladelse til at føre splitflag med særlige mærker eller kendetegn. Der kan eksempelvis henvises til kongelig resolution af 4. november 2022, jf. bekendtgørelse nr. 372 af 24. marts 2023 om godkendelse af et nyt flag for DanPilot.

Den foreslåede bestemmelse er endvidere udtryk for en tydeliggørelse af, at der vil være tale om en uberettiget og dermed retsstridig anvendelse af Dannebrog som splitflag, hvis flaget føres af andre end Kongehuset, Folketinget, statslige myndigheder, domstolene eller fysiske og juridiske personer, der ved kongelig resolution har særlig tilladelse til at føre splitflag. Den foreslåede tydeliggørelse skal ses i sammenhæng med, at retsstridig benyttelse af Dannebrog i form af splitflag vil kunne indebære en overtrædelse af straffelovens § 132, stk. 1, nr. 1, hvorefter den, som forsætligt eller uagtsomt på retsstridig måde benytter kendetegn eller dragt, som er forbeholdt dansk eller fremmed offentlig myndighed eller militærpersoner, straffes med bøde.

Der er med det foreslåede ikke tale om en ændring af den nuværende ordning i forhold til Dannebrog som splitflag, ligesom det foreslåede ikke ændrer på de gældende regler om benyttelse af det såkaldte yachtflag, jf. bekendtgørelse nr. 249 af 11. oktober 1957.

Det foreslås med ændringsforslaget, at § 1, stk. 3, affattes således, at statsflaget i orlogsrødt føres af Søværnet efter Forsvarets nærmere bestemmelser. Det foreslåede vil indebære, at Søværnet fører splitflaget i form af orlogsflaget, som har farvevarianten orlogsrød (Pantone 194C) som baggrund. Det foreslåede vil være en tydeliggørelse af gældende ret. Det foreslåede vil endvidere indebære, at Forsvaret vil kunne fastsætte nærmere bestemmelser om at statsflaget i orlogsrødt føres af Søværnet.

Til nr. 2

De officielle flagdage meddeles af Justitsministeriet i cirkulæreskrivelse om officielle flagdage. På disse dage flager statslige myndigheder med Dannebrog som splitflag fra statens bygninger og skibe. Dog flages der den 21. juni med det grønlandske flag, Erfalatorput, og den 29. juli med det færøske flag, Merkið. Den seneste cirkulæreskrivelse er cirkulæreskrivelse nr. 9010 af 15. januar 2024 fra den 15. januar 2024.

Justitsministeriet kan i visse tilfælde iværksætte ekstraordinær flagning i anledning af særlige begivenheder som f.eks. statsbesøg og særlige begivenheder i Kongehuset for at markere større katastrofer eller terrorangreb m.v. i udlandet.

Det foreslås med ændringsforslaget, at der indsættes et nyt kapitel om officielle flagdage, hvori der indføres en bestemmelse, hvorefter justitsministeren bestemmer, hvilke dage der er officielle flagdage, herunder ekstraordinære flagdage, hvor statslige myndigheder flager med Dannebrog

som splitflag, det færøske flag, Merkið, eller det grønlandske flag, Erfalatorput.

Det foreslåede vil indebære, at justitsministeren vil kunne bestemme, hvilke dage der er officielle flagdage, hvor statslige myndigheder flager med Dannebrog som splitflag, det færøske flag, Merkið, eller det grønlandske flag, Erfalatorput. Dette vil indebære, at statslige myndigheder på de officielle flagdage flager med Dannebrog som splitflag fra statens bygninger og skibe. Det forudsættes dog, at det bestemmes, at der den 21. juni flages med det grønlandske flag, Erfalatorput, og den 29. juli flages med det færøske flag, Merkið.

Private personer, institutioner, kommuner m.v. vil ikke have pligt til at flage på de fastsatte flagdage. Det forudsættes, at Justitsministeriets praksis for meddelelse af officielle flagdage videreføres med den foreslåede ordning, hvorefter justitsministeren bestemmer, hvilke dage der er officielle flagdage. Det forudsættes i den forbindelse, at de officielle flagdage er dage, som har en særlig national betydning, herunder kirkelige helligdage og kongelige fødselsdage.

Det bemærkes, at de kirkelige helligdage kan forskydes fra år til år, og derfor forudsættes det, at der hvert år på Justitsministeriets hjemmeside offentliggøres en liste over datoerne for flagdagene i det kommende år.

Det foreslåede vil endvidere indebære, at justitsministeren vil kunne iværksætte ekstraordinær flagning på enten hel eller halv stang i forbindelse med f.eks. statsbesøg eller i ganske særlige tilfælde ved øvrige begivenheder af særlig national betydning og i anledning af f.eks. terrorangreb eller naturkatastrofer i Danmark eller i udlandet.

Det forudsættes, at Justitsministeriets praksis for anordning af ekstraordinær flagning videreføres med den foreslåede ordning, hvorefter justitsministeren anordner sådan flagning.

Til nr. 3

Det følger af lovforslagets § 2, stk. 2, at forbuddet i stk. 1 ikke omfatter finske, færøske, grønlandske, islandske, norske, svenske og tyske flag. Dette vil indebære, at flagning med finske, færøske, grønlandske, islandske, norske, svenske og tyske nationalflag og områdeflag m.v. ikke vil være omfattet af det foreslåede forbud mod at flage med andre landes nationalflag og områdeflag og flag, der må sidestilles hermed. Det vil således være tilladt at flage med f.eks. det skånske flag, det samiske flag, det ålandske flag og Slesvig-Holstens og Bayerns flag.

Det foreslås med ændringsforslaget bl.a. at ændre »svenske og tyske flag« til »og svenske nationalflag«.

Det foreslåede vil indebære, at det tyske flag og områdeflag i Tyskland, herunder Slesvig-Holstens eller Bayerns flag, vil være omfattet af det foreslåede forbud mod flagning med andre landes nationalflag og områdeflag og flag, der må sidestilles hermed.

Det foreslåede vil ligeledes indebære, at finske, færøske, grønlandske, islandske, norske og svenske områdeflag m.v. vil være omfattet af det foreslåede forbud mod flagning.

Flagning med finske, færøske, grønlandske, islandske, norske og svenske nationalflag vil fortsat ikke være omfattet

af det foreslåede forbud mod at flage med andre landes nationalflag.

Til nr. 4

Det følger af lovforslagets § 5, at politiet i særlige tilfælde kan meddele tilladelse, herunder fastsætte vilkår, til flagning med flag omfattet af § 2, stk. 1. Dette vil indebære, at forbuddet ligesom efter de dagældende regler ikke vil omfatte flagning med udenlandske flag, hvis politiet har meddelt tilladelse hertil, ligesom politiet vil kunne fastsætte vilkår for tilladelser til flagning med andre landes nationalflag og områdeflag og flag, der måtte sidestilles hermed.

Det foreslås med ændringsforslaget, at politiet som vilkår kan bestemme, at der ikke må flages med et flag omfattet af § 2, stk. 1, på danske mærkedage eller flagdage. Med forslaget præciseres det, at politiet kan fastsætte vilkår om, at der ikke må flages med et udenlandsk flag på danske mærkedage eller flagdage.

Det forudsættes i den forbindelse, at tilladelser til flagning med udenlandske flag vil kunne indeholde vilkår om, at der ikke flages med det pågældende flag på dage, hvor Justitsministeriet – ud over de ovennævnte officielle flagdage – har bestemt, at statslige myndigheder skal flage ekstraordinært på halv eller hel stang i anledning af særlige begivenheder som f.eks. statsbesøg eller særlige begivenheder i Kongehuset. Tilsvarende gælder, hvor Justitsministeriet i øvrigt har iværksat ekstraordinær flagning, f.eks. for at markere større katastrofer eller terrorangreb m.v. i udlandet.

Til nr. 5

Det følger af lovforslagets § 5, at politiet i særlige tilfælde kan meddele tilladelse, herunder fastsætte vilkår, til flagning med flag omfattet af § 2, stk. 1. Dette vil indebære, at forbuddet ligesom efter de dagældende regler ikke vil omfatte flagning med udenlandske flag, hvis politiet har meddelt tilladelse hertil, ligesom politiet vil kunne fastsætte vilkår for tilladelser til flagning med andre landes nationalflag og områdeflag og flag, der måtte sidestilles hermed.

Det foreslås med ændringsforslaget, at justitsministeren kan fastsætte regler om politiets behandling af sager efter stk. 1.

Forslaget vil indebære, at justitsministeren kan fastsætte en standardiseret procedure for behandling af sager om tilladelse til flagning med flag omfattet af det foreslåede forbud til brug for alle politikredse.

Det forudsættes i den forbindelse, at ministeren vil kunne fastsætte regler om behandling af sager om tilladelse til flagning med flag omfattet af det foreslåede forbud, ligesom ministeren vil kunne beslutte, at sådanne regler vil kunne gælde for alle politikredse.

5. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 2. oktober 2024 og var til 1. behandling den 22. oktober 2024. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Retsudvalget.

Oversigt over lovforslagets sagsforløb og dokumenter

Lovforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under lovforslaget på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 2 møder.

Høringssvar

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og justitsministeren sendte den 26. juni 2024 dette udkast til udvalget, jf. REU alm. del - bilag 270 (folketingsåret 2023-24) Den 2. oktober 2024 sendte justitsministeren høringssvarene og et høringssnotat til udvalget.

Bilag

Under udvalgsarbejdet er der omdelt 6 bilag på lovforslaget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har under udvalgsarbejdet modtaget 2 skriftlige henvendelser om lovforslaget.

Deputationer

Udvalget har under udvalgsarbejdet modtaget 1 deputation, der mundtligt har redegjort for deres holdning til lovforslaget.

Spørgsmål

Udvalget har under udvalgsarbejdet stillet 7 spørgsmål til justitsministeren til skriftlig besvarelse, som ministeren har besvaret.

Bjørn Brandenburg (S) Karin Gaardsted (S) Maria Durhuus (S) Gunvor Wibroe (S) Rasmus Prehn (S)

Lasse Haugaard Pedersen (S) Trine Bramsen (S) Preben Bang Henriksen (V) Lars Christian Lilleholt (V)

Jan E. Jørgensen (V) Henrik Rejnholt Andersen (M) Nanna W. Gotfredsen (M) Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU)

Aaja Chemnitz (IA) Anna Falkenberg (SP) Betina Kastbjerg (DD) Peter Skaarup (DD) Steffen Larsen (LA) fmd.

Sólbjörg Jakobsen (LA) Mai Mercado (KF) nfm. Per Larsen (KF) Mikkel Bjørn (DF) Mette Thiesen (DF)

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF) Lisbeth Bech-Nielsen (SF) Serdal Benli (SF) Rosa Lund (EL) Zenia Stampe (RV)

Torsten Gejl (ALT)

Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	50	Dansk Folkeparti (DF)	7
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	24	Radikale Venstre (RV)	6
Danmarksdemokraterne – Inger Støjberg (DD)	15	Alternativet (ALT)	5
Socialistisk Folkeparti (SF)	15	Siumut (SIU)	1
Liberal Alliance (LA)	15	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Moderaterne (M)	13	Sambandsflokkurin (SP)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	10	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Enhedslisten (EL)	9	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	6